

SPIS TREŚCI

Rozdział I — PARYŻ KRÓLEWSKI 9

Lutecja pod rządami Rzymu. Paryż w czasach Merowingów i Karolingów. Paryż miastem domeny królewskiej Kapetyngów. Jego obszar, zaludnienie i obronność w XIII w. Wojna stuletnia. Konflikt korony z prewotem Paryża Stefanem Marcellem. Rządy Karola V. Okupacja angielska. Odrodzenie. Rozwój miasta w XVI w. Wojny religijne. Henryk IV w Paryżu. Wiek XVII. Główne założenia architektury klasycystycznej. Zniesienie fortyfikacji. Rządy Ludwika XIV. Władze miejskie. Działalność Colberta. Budownictwo, struktura społeczna i przemysł Paryża. Jego życie umysłowe w XVII i początkach XVIII w. Organizacja miejskiej komunikacji. Modernizacja ulic. Trudności z oświetleniem i wodą. Budowa nowych murów w 1784 r. Projekty przebudowy Paryża.

Rozdział II — NA GRUZACH BASTYLII 34

Przyczyny rewolucji. Zwołanie Stanów Generalnych i ich konflikt z królem. Wrzenie rewolucyjne w Paryżu. Zburzenie Bastylii. Przyjazd króla do Paryża 17 lipca 1789 r. Ciężka sytuacja ekonomiczna miasta. Bankiet w Wersalu 1 października 1789 r. Sprowadzenie króla do Paryża. Działalność klubów. Prace nad konstytucją. Organizacja władz miejskich Paryża. Finanse i religia. Ucieczka króla z Paryża. Masakra na Polu Marsowym. Rok 1791 w Paryżu i Warszawie.

Rozdział III — MARSYLIANKA 54

Ugrupowania polityczne w Legislatywie. Zabiegi o urząd mera Paryża. Początek wojny. Klęski Francuzów. Wzrost drożyzny w Paryżu. Zatarg króla z żyrondistami i wypadki 20 czerwca 1792 r. Przygotowania sekcji paryskich do powstania. 10 sierpnia

1792 r. w Paryżu — upadek monarchii. Sądy i egzekucje we wrześniu 1792 r. Dzień 20 września 1792 r. — bitwa pod Valmy i otwarcie Konwencji. Niechęć żyrondyistów do stolicy. Walka żyrondyistów z Komuną. Śmierć króla. Zwycięstwo Francuzów na jesieni 1792 r. Ulubione miejsce zebrań publicznych w Paryżu. Salony paryskie. Pani Roland. Palais-Royal. Rozkwit kawiarni. Teatr paryski. Ubiór. Obyczaje. Prostytucja. Przyczyny klęski żyrondyistów. Rola sekcji paryskich i działalność księdza Jakuba Roux. Ruch „wściekłych”. „Górale” przejmują program sankiulotów. Klęski Francji na wiosnę 1793 r. i powstanie w Wandei. Utworzenie w Paryżu Trybunału Rewolucyjnego i komitetów bezpieczeństwa w sekcjach. Próba aresztowania Marata. Śmierć Klaudiusza Franciszka Łazowskiego. 31 maja — 2 czerwca 1793 r., upadek Żyrondy.

Rozdział IV — JAKOBINI U WŁADZY 87

Objęcie władzy przez jakobinów. Sankiuloci opanowują sekcje paryskie. Trudności aprowizacyjne. Agitacja „wściekłych”. Śmierć Marata. Wrzenie w Paryżu 4 i 5 września 1793 r. Próby ograniczenia autonomii sekcji. Aresztowania wśród sankiulotów. Wprowadzenie cen maksymalnych. Organizacja przemysłu zbrojeniowego w Paryżu. Porównanie z Warszawą czasów Kościuszki. Trudności z aprowizacją Paryża. Dalsza walka z autonomią sekcji paryskich. Akcja dechrystianizacyjna. Dwie frakcje: „pobłażliwi” — dantoniści i radykalni — hebertyści. Opieka społeczna. Władze sekcji. Organizacja gwardii narodowej w Paryżu i milicji w Warszawie. Życie i sposoby zarobkowania arystokracji w Paryżu. Więzienia paryskie. Walka z prostytucją. Reorganizacja szkolnictwa. Zmiany w wyglądzie zewnętrznym Paryża.

Rozdział V — W CIENIU THERMIDORA 121

Przedwiośnie 1794 r. Pogorszenie aprowizacji miasta. Afera związana z likwidacją Kompanii Indyjskiej. Uderzenie w przywódców kordelierów. Charakterystyka głównych osób procesu kordelierów. Śmierć przywódców kordelierów i upadek ich klubu. Uderzenie w „pobłażliwych”. Proces i śmierć Dantona i jego towarzyszy. Dalsze aresztowania. Geneza upadku jakobinów. Rozłam w Komitetach rządowych. Spisek przeciw Robespierre'owi. Wydarzenia paryskie 9 thermidora. Śmierć Robespierre'a i upadek władzy jakobinów.

Reorganizacja władz państwowych i miejskich w Paryżu. Trudności z aprowizacją miasta. Mobilizacja „złotej młodzieży”. Rozprawa z klubem jakobinów i jego likwidacja. Zdławienie ruchu sankiulotów i zamknięcie klubu elektorального. Usuwanie sankiulotów z administracji państwowej. Walka z kultem Marata. Likwidacja przemysłu zbrojeniowego w Paryżu. Wprowadzenie wolnego handlu i wzrost drożyzny. Zmniejszenie przydziałów kartkowych. Aresztowanie Babeufa. Rozruchy 1 i 2 kwietnia 1795 r. Reorganizacja gwardii narodowej. Powszechny brak chleba. Rozruchy 20 i 21 maja 1795 r. Pacyfikacja przedmieścia Saint-Antoine. Wzrost wpływów rojalistycznych i rozruchy 5 października 1795 r.

Rozdział VII — KU NAPOLEONOWI 185

Objęcie władzy przez dyrektorów. Trudności gospodarcze. Sprzyśszenie Równych Babeufa i jego upadek. Wzrost chaosu. Narastanie opozycji rojalistycznej. Zamach wojskowy i terror Dyrektoriatu. Pokój w Europie. Spadek cen żywności. Wyprawa egipska. Druga koalicja. Wygląd zewnętrzny Paryża za Dyrektoriatu. Prądy w literaturze i sztuce. Charakterystyka twórczości Davida i jego rola polityczna. Upadek autorytetu Dyrektoriatu. Przybycie Napoleona, 18 brumaire'a roku VIII.

Rozdział VIII — SIEDZIBA ZDOBYWCY 213

Zarys wydarzeń politycznych w latach 1791—1812. Główne wytyczne Napoleona w administrowaniu stolicą i organizacja administracji paryskiej. Organizacja i działalność policji w Paryżu. Polityka Napoleona wobec robotników. Dążenie Napoleona do uprzemysłowienia Paryża. Próby zaradzenia kryzysom. Wystawy przemysłowe. Aproprowizacja miasta. Kryzysy żywnościowe. Kryzys lat 1811—1812. Główne założenia urbanistyczne za rządów Napoleona. Gospodarka komunalna: woda, regulacja Sekwany, usprawnienie komunikacji, modernizacja ulic, oświetlenie. Rozbudowa i przebudowa miasta. Architektura wnętrz. Meble. Sztuka. Administrowanie sztuką. Teatr. Prasa. Literatura. Obyczaje. Obchody i uroczystości. Afera ze świętym Napoleonem. Zamach Maleta. Ostatnie lata. Kampania 1814 r. 100 Dni.

Przypisy bibliograficzne	260
Indeks nazwisk	266
Spis ilustracji	272